

Motion till riksdagen 2010/11:Sk441

av Finn Bengtsson och Jan Ericson (M)

Värnskatten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om en översyn av möjligheterna att avskaffa värnskatten.

Motivering

Att slopa den extra så kallade värnskatt som belastar det fåtal människor (runt 300 000) som deklarerar för inkomster över 44 900 kronor i månaden har hela tiden klokt nog funnits med på alliansregeringens reformagenda. Men denna politiska programpunkt har fått stå tillbaka för andra, och viktigare, reformer på skattepolitikens område.

Det är riktigt av regeringen att prioritera de successiva jobbskatteavdragen för låg- och medelinkomsttagare då detta är skattereformer som gynnar vidmakthållande och tillskapandet av arbetstillfällen.

Inte desto mindre är värnskatten en kvarvarande orättvisa på skatteområdet som redan borde ha avskaffats. Värnskatten infördes som en tillfällig åtgärd i början av 1990-talet under ett dramatiskt finanspolitiskt läge som då drabbade Sverige specifikt. Efterhand kunde denna finanskris stävjas och Sverige liksom övriga länder har därefter genomlevt en långvarig högkonjunktur. Det är därför ett politiskt fattigdomsbevis att löftet om den tillfälliga värnskattens försvinnande ännu inte har infriats.

Risken med tillfälliga och riktade skattehöjningar är att de har en envis tendens att vilja bita sig fast och bli kvar, trots att såväl argumenten som rättvisemotiven för deras fortsatta existens ofta helt saknas. Så är förhållandet för värnskatten idag.

Intill helt nyligen hade Sverige världens näst högsta genomsnittliga marginalskatt på hissande 56,7 procent av inkomsten. En sådan hög nivå är i sig helt emot principerna för den viktiga politiska skatteuppgörelse som gjordes innan den tillfälliga värnskatten infördes av ovan angivna specifika skäl.

Fel! Okänt namn på

Viktigare ändå idag är att den med stor sannolikhet medför mer skada än nytta för det svenska samhället.

Men det kanske största politiska problemet med värnskatten är att dess negativa effekter på samhället ses först på lite längre sikt. Enskilda människor som satsar på högre utbildningar och tar initiativ till företagande måste veta att detta lönar sig. Tidigare gjorda uppoffringar som senare under en begränsad tid kanske genererar höga inkomster måste ses i ett helhetsperspektiv över tiden av den som tar ut skatt. Detta gäller särskilt om detta skatteuttag av fördelningspolitiska skäl i varje enskilt tillfälle motiveras till att vara starkt progressivt med stigande beskattningsbar inkomst.

Flera andra EU-länder har under senare år sänkt den högsta. Motiven för denna skattepolitik är just insikten om en hög marginalskatts skadliga effekter på samhällsekonomin. Man argumenterar på samma sätt som vår tidigare finansminister i Sverige Kjell-Olof Feldt gjort inför regeringens globaliseringsråd, där han påtalar att den allvarligaste skada som en för hög marginalskatt åstadkommer är den som inte syns utan istället orsakas av samhällsnyttiga händelser som inte inträffar. Det kan handla om arbetstillfällen som inte kommer till stånd eller ens söks, utbildnings- och forskningsansträngningar som inte påbörjas och kreativa idéer som inte förs vidare till praktiskt genomförande. Den kanske värsta insikten är att man med höga marginalskatter sannolikt flyttar dessa viktiga och samhällsproduktiva ansträngningar av enskilda utomlands, utan att vi ens märker av det i vårt land!

Värnskatten inbringar cirka 5 miljarder kronor till statskassan, vilket är mindre än 1 procent av vad svenskarna årligen erlägger i inkomstskatt. Givet de samhällskontraproduktiva effekterna av höga marginalskatter, där Sverige efter årsskiftet innehar ledarrollen i världen, bör den mest utpräglade av dessa, den extra värnskatten för inkomster över 44 900 kronor i månaden, kunna avskaffas utan men för Sveriges ekonomi. Snarare kan vi påräkna att ett avskaffande av värnskatten leder till fler initiativ av enskilda att vilja och våga satsa på utbildning, forskning och att utveckla affärsidéer samt starta företag som kanske också kan anställa ännu fler. Ett avskaffande av den redan idag i grunden orättfärdiga värnskatten, den skulle ju vara tillfällig, bör därför enligt oss ses som en budgetförstärkande snarare än som en kostnadsdrivande reform för regeringen. För att möjliggöra detta utan budgetpåverkan vill vi att riksdagen tillkännager för regeringen att en översyn av skattesystemet bör genomföras i syfte att avskaffa värnskatten men utan att detta påverkar rikets finanser i negativ riktning.

Stockholm den 21 oktober 2010

Finn Bengtsson (M)

Jan Ericson (M)